

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ФНРЈ“ излази по потреби, у српском, хрватском, словеначком и македонском издању — Отписи по тарифи — Жиро рачун код Народне банке ФНРЈ за претплату и послове издања 1032-Т-22а, за отписе 1032-Т-221.

Среда, 23 август 1957

БЕОГРАД

БРОЈ 36

ТОД. XIII

Цена овом броју је 40.— дина. — Претплата за 1957 годину износи 1700.— дина, а за иностранство 2500.— динара. — Редакција: Улица Краљевина Марка Бр. 9. — Телефон: Редакција 28-813, Администрација 26-274, Одељење протипаје 22-619. Телефонска централа 25-010

482.

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О АУТОРСКОМ ПРАВУ

На основу члана 71 тачка 2 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти, проглашава се Закон о ауторском праву, који је усвојила Савезна народна скупштина на седници Савезног већа од 9 јула 1957 године.

ПР бр. 12

10 јула 1957 године
Београд

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседник

Савезне народне скупштине
Петар Стамболић, с. р.

ЗАКОН

О АУТОРСКОМ ПРАВУ

ГЛАВА I

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Заједница признаје ауторима нарочита овлашћења (ауторско право) на њиховим духовним творевинама (ауторска дела).

Члан 2

Ауторска дела југословенских држављана уживају заштиту по овом закону, било да су објављена у земљи или у иностранству, било да нису објављена.

Као дела југословенских држављана уживају заштиту по овом закону и раније необјављена дела страних држављана која се први пут објављују у Југославији.

Дела страних држављана која нису први пут објављена у Југославији, уживају заштиту по овоме закону у оквиру обавеза које је Федеративна Народна Република Југославија пријела међународним уговорима.

Дела страних држављана која нису први пут објављена у Југославији, уживају заштиту по овом закону и на основу фактичког реципроцитета.

ГЛАВА II

АУТОРСКО ДЕЛО И АУТОР

1. Ауторско дело

Члан 3

Ауторским делом сматра се свака духовна творевина, без обзира на врсту, начин и облик изражавања.

Под ауторским делом у смислу овог закона подразумевају се нарочито творевине из области књижевности, науке и уметности, као:

— књиге, брошуре, чланци и остали написи;
— предавања, говори, беседе и друга дела исте природе;

— драмска и драмско-музичка дела;
— кореографска и пантомимска дела чије је представљање утврђено писмено или на неки други начин;

— музичка дела са речима или без њих;
— кинематографска дела и дела произведена поступком сличним кинематографији;

— дела из области цртања, сликарства, вајарства, архитектуре и резбарства, резови (гравуре) у металау, дрвету или другом материјалу, као и остала дела ликовне уметности;

— дела свих грана примењене уметности, графика и литографије;

— дела уметничке и документарне фотографије и таква дела произведена поступком сличним фотографији;

— илустрације, географске карте;
— планови, скице и пластична дела која се односе на географију, топографију, архитектуру или другу науку.

Члан 4

Заштићене су и збирке ауторских дела, као што су енциклопедије, зборници, антологије, музичке и фотографске збирке и сл., које с обзиром на избор и распоред грађе представљају самосталне духовне творевине, чиме се не дира у права аутора појединих дела од којих су те збирке састављене.

Заштићене су као такве и збирке народних књижевних и уметничких творевина, докумената, судских одлука и друге сличне грађе која по себи не представља заштићена ауторска дела, ако те збирке с обзиром на избор, распоред и начин издавања грађе представљају самосталне духовне творевине

Члан 5

Преводи, прилагођавања, музичке обраде и друге прераде ауторског дела заштићени су као и изворно дело, чиме се не дира у права аутора изворног дела.

Ову заштиту уживају и преводи званичних текстова из области законодавства, администрације и судства, ако ти преводи нису начињени у сврху службеног објављивања и нису као такви објављени.

Члан 6

Употреба народних књижевних и уметничких творевина у сврху књижевног, уметничког или научног обрађивања, слободна је.

Члан 7

Наслов дела заштићен је по овом закону као и само дело.

Није допуштено узимати за наслов дела назив већ употребљен за једно ауторско дело исте врсте, ако би такав наслов могао изазвати забуну.

2. Аутор

Члан 8

Аутор дела је онај који је дело створио. Аутором се сматра онај чије је име на делу назначено, док се противно не докаже.

Члан 9

Аутор збирке ауторских дела је лице које је збирку сачинило.

Аутор превода, прилагођеног, музички обрађеног или на други начин прерађеног ауторског дела је лице које је то дело превело, прилагодило, музички обрадило или на други начин прерадило.

Онај ко је створио књижевна, уметничко или научно дело употребом народних књижевних и уметничких творевина, аутор је тако створеног дела.

Члан 10

Ако дело створено сарадњом двају или више лица чини недељиву целину, свим сарадницима на томе делу припада недељиво ауторско право.

Удели појединих сарадника одређују се сразмерно стварном доприносу који је сваки од њих дао у стварању дела, ако међусобни односи сарадника нису уговором друкчије уређени.

Ако дело створено сарадњом двају или више лица не чини недељиву целину, сваки сарадник задржава ауторско право на свом доприносу.

Члан 11

Ауторско право на анонимним делима и на делима издатим под псеудонимом, чији аутор није познат, врши издавач дела.

Одредба претходног става престаје да важи кад се открије идентитет аутора.

Ауторско право на неobjављеним делима чији је аутор непознат, врши удружење аутора таквих дела.

Члан 12

Ауторима довршеног кинематографског дела сматрају се писац сценарија, композитор, режисер и главни сниматељ.

Однос произвођача према ауторима кинематографског дела, као и односи између аутора кинематографског дела уређују се уговором.

Право аутора у погледу коришћења кинематографског дела као целине према трећим лицима, врши произвођач.

Члан 13

Поред аутора, носилац ауторског права може бити и лице коме на основу закона, тестаменталног или уговора припадају сва или поједина ауторскоправна овлашћења која овај закон признаје аутору.

Ауторскоправна овлашћења која овај закон признаје аутору, припадају другом носиоцу ауторског права у границама у којима су му дата законом, односно у обиму у коме су тестаментом или уговором пренета на њега.

Члан 14

Кад је носилац ауторског права Федерација, народна република, аутономна покрајина, аутономна област, срез или општина, о његовој заштити се старају управни органи одговарајуће политичко-територијалне јединице надлежни за питања културе.

Кад ауторско дело користи државни орган, установа, привредна организација и сл., онда се он стара и о заштити тога ауторског дела.

Члан 15

Федерација може уз правичну накнаду да презме од аутора односно од носиоца ауторског права, југословенског држављанина, ауторско право у целини или поједина ауторскоправна овлашћења на научним делима од посебног интереса за народну одбрану.

Решење у смислу претходног става доноси Државни секретаријат за послове народне одбране.

3. Ауторско дело створено у радном односу, по наруџбини или путем предузимања

Члан 16

Кад је ауторско дело створено у радном односу, орган, установа, привредна или друштвена организација, као и други послодавац у чијој је служби ауторско дело створено, има искључиво право да то дело искоришћава у оквиру својих задатака, без тражења посебне дозволе од аутора и без плаћања накнаде за коришћење.

Аутор дела из претходног става задржава на том делу остала ауторска права, уколико та права овим законом нису ограничена.

Члан 17

Право objављивања ауторског дела створеног у радном односу припада послодавцу.

При objављивању таквог дела послодавац је дужан назначити име аутора.

Ако послодавац ауторско дело створено у радном односу не objави у уговореном или примереном року, право на objављивање дела стиче аутор.

Послодавац може и пре истека рокова из претходног става дозволити аутору да objави ауторско дело створено у радном односу.

По истеку 10 година од завршетка ауторског дела створеног у радном односу право objављивања дела припада у сваком случају аутору, ако уговором није друкчије одређено.

Члан 18

Ако је аутор у радном односу створио ауторско дело које прелази оквире редовне делатности послодавца или редовне дужности аутора, или које представља духовну творевину од изузетног значаја и вредности, аутор задржава сва ауторска овлашћења на такво створеном делу.

У случају из претходног става ауторско дело може искоришћавати и послодавац у оквиру својих задатака, без тражења посебне дозволе од аутора и без плаћања накнаде за коришћење.

Члан 19

Текући стручни извештаји, реферати, мишљења, елаборати, службени акти и слично, што службеник изради у вршењу редовне дужности и у оквиру редовних задатака, не сматрају се ауторским делима.

Члан 20

Одредбе чл. 16—19 овог закона примењују се ако ауторскоправни односи аутора и послодавца нису посебним прописом, статутом послодавца или уговором између послодавца и аутора друкчије регулисани.

Члан 21

Кад је ауторско дело створено у оквиру уговора о делу, искључиви аутор је онај који је створио дело, ако из природе наруџбине или уговора што друго не проистиче.

Члан 22

Кад правно лице (академија, универзитет, факултет, институт, предузеће, друштвена организација и сл.) или један или више појединаца, предузму

Среда, 28 август 1957

радње усмерене на стварање ауторског дела на коме сарађује више сарадника који нису у радном односу с предузетником, носилац ауторског права на делу као целини је предузетник.

Сарадници на делу из претходног става задржавају сваки на свом доприносу ауторско право. Овакви сарадници не могу без сагласности предузетника свој допринос посебно објавити пре него што истекне рок од пет година од објављивања заједничког дела.

Предузетник не може без дозволе сарадника дело из овог члана поново објавити нити користити у друге сврхе.

Уговором између предузетника и сарадника могу се њихови узајамни односи и друкчије регулисати.

Члан 23

Кад је на делу чију је израду предузело лице из претходног члана сарађивало и једно или више лица која се налазе у радном односу с предузетником, ауторско право тих сарадника регулише се по одредбама чл. 16—20 овог закона.

ГЛАВА III

САДРЖИНА, ИСКОРИШЋАВАЊЕ И ПРЕНОШЕЊЕ АУТОРСКОГ ПРАВА

1. Садржина

Члан 24

Ауторско право садржи имовинскоправна и личноправна овлашћења (ауторска имовинска и морална права).

Члан 25

Ауторска имовинска права сачињава право аутора на искоришћавање дела.

Искоришћавање дела врши се нарочито објављивањем, прерађивањем, репродуковањем, приказивањем, извођењем, преношењем и преводњем дела.

Искоришћавање дела од стране другог лица може се вршити само по дозволи аутора.

За свако искоришћавање дела од стране другог лица аутору припада накнада, ако законом или уговором није друкчије одређено.

Члан 26

Ауторска морална права сачињавају: право аутора да буде признат и назначен као творац дела, право да се успротиви сваком деформисању, сакраћењу или другом мењању дела, као и право да се успротиви свакој недостојној употреби дела, која би вређала његову част или углед.

Члан 27

Издавач, прерађивач, извођач, приказивач, преводилац, сниматељ и сваки други који јавно искоришћава дело аутора дужан је да при сваком искоришћавању назначи име аутора дела.

2. Искоришћавање

Члан 28

Аутор има искључиво право да своје дело објави, репродукује, умножи, преради, изводи, приказује и да га у ма коме виду искоришћава.

Члан 29

Аутор има искључиво право да преводи и да даје дозволу за преводње свог дела.

Као преводњење у смислу претходног става сматра се и преводњење с једног на други језик народа Југославије.

Члан 30

Аутори драмских, драмско-музичких и музичких дела имају искључиво право да дају дозволу:

1) за јавно претстављање и јавно извођење њихових дела;

2) за јавно преношење сваким средством претстављања и извођења њихових дела.

Ауторима драмских и драмско-музичких дела припадају иста та права и на преводима тих њихових дела.

Члан 31

Аутор има искључиво право да даје дозволу:

1) за емитовање свог дела преко радија или за његово саопштавање јавности било којим другим средствима безичног преноса знакова, звукова или слика;

2) за свако саопштавање јавности, преко жица или без жица, дела емитованог преко радија, ако ово саопштавање врши нека друга установа а не она која га почетно емитује преко радија;

3) за саопштавање јавности преко звучника или било ког другог сличног уређаја за пренос знакова, звукова или слика, његовог дела емитованог преко радија.

Члан 32

Аутори музичких и књижевних дела имају искључиво право да дају дозволу:

1) за снимање ових дела инструментима за механичку репродукцију;

2) за јавно извођење ових дела снимљених инструментима за механичку репродукцију.

Члан 33

Дозвола дата за јавно претстављање и јавно извођење, за јавно преношење претстављања и извођења, за јавно емитовање преко радија или за какво друго саопштавање јавности, не обухвата дозволу за снимање дела инструментима за снимање звукова или слика.

Установа за радиодифузију може снимити сопственим средствима и само за своје потребе емитовање заштићеног дела за које је добила дозволу за емитовање, и може поново преносити те снимке уз накнаду и без нове дозволе аутора и осталих овлашћеника, ако друкчије није уговорено.

Ови снимци могу се поверити јавним архивима као документација.

Члан 34

Установе за радиодифузију могу и без дозволе емитовати дела снимљена инструментима за механичку репродукцију, али су дужне да поштују сва друга права аутора и осталих овлашћеника.

Члан 35

Аутор књижевних дела има искључиво право да даје дозволу за јавно рецитовање и читање његових дела.

Члан 36

Аутор има искључиво право да даје дозволу за прилагођавања, обраде и друга преиначавања његовог дела.

Члан 37

Аутори књижевних, музичких, научних или уметничких дела имају искључиво право да дају дозволу:

1) за кинематографско прилагођавање или репродукцију ових дела и за промет тако прилагођених или репродукованих дела;

2) за јавно приказивање и за јавно извођење тако прилагођених или репродукованих дела.

Кинематографско дело створено прилагођавањем или репродуковањем књижевних, музичких, научних или уметничких дела је заштићено као

изворно дело, чиме се не дира у право аутора прилагођеног или репродукованог дела.

Прилагођавање у било ком другом уметничком облику кинематографских дела која потичу од књижевних, музичких, научних и уметничких дела не сме се вршити без дозволе аутора изворног дела, као ни без дозволе заинтересованих аутора тих кинематографских дела, сем ако они то право нису изрично пренели на произвођача посебним уговором.

Одредбе овог члана примењују се и на репродукцију или продукцију добивену било којим другим поступком сличним кинематографији.

Члан 38

Аутори дела ликовне уметности имају у погледу тих дела, а писци и композитори у погледу својих изворних рукописа, право да од стране сопственика тих дела односно рукописа буду обавештавани о преносу својине на делу или рукопису и о њиховом новом сопственику.

Члан 39

Аутори сликарских, вајарских, фотографских и сличних дела могу забранити излагање појединих својих дела у одређеној прилици.

Аутор не може забранити излагање дела која припадају музејима, галеријама и сличним установама.

Члан 40

На територији Југославије дозвољено је без одобрења аутора:

- 1) објављивање и репродуковање појединих делова књижевног или научног дела у циљу наставе;
- 2) прештампавање у повременим списима актуелних чланака у којима се претресају општа питања од јавног интереса, ако аутор репродуковање тих чланака није изрично забранио;
- 3) репродуковање у новинама и повременим списима појединих актуелних фотографија, илустрација, техничких нацрта и сл. објављених у новинама и другим повременим списима;

4) репродуковање уметничких дела изложених на улицама и трговима, осим ако је репродукција вајарског дела добивена отиском из калупа;

5) репродуковање вајарских и сликарских дела, као и дела архитектуре, путем фотографија у новинама и часописима, осим ако је аутор то изрично забранио;

6) репродуковање дела примењене уметности путем индустријске, занатске или кућне радиности;

7) дословно навођење одломака из објављеног књижевног, уметничког или научног дела, под условом да укупно навођење не износи више од једне четвртине дела у коме се врши навођење.

У свим овим случајевима мора се јасно назначити име аутора, изворно дело и порекло позајмице.

Поред тога, аутор задржава и сва друга права по овом закону, као и право на правичну накнаду.

Члан 41

На територији Југославије дозвољено је без одобрења аутора и без плаћања накнаде за искоришћавање:

1) претстављање и извођење књижевног или уметничког дела у циљу и у виду наставе, као и приликом бесплатних школских свечаности;

2) објављивање извештаја о књижевним, уметничким и научним објављеним делима, у којима се садржина тих дела на оригиналан и скраћен начин репродукује;

3) излагање дела на јавним изложбама, сем оних дела чије излагање аутор забрани;

4) репродуковање већ објављеног дела извршено у циљу личног усавршавања, ако репродукција није намењена ни приступачна јавности;

5) репродуковање дела сликарства вајарством и обратно, као и репродуковање дела архитектуре путем сликарства или вајарства.

И у случајевима из овог члана аутор задржава сва друга права по овом закону.

Члан 42

Без дозволе аутора и плаћања накнаде за коришћење могу се објавити путем штампе и радиодифузије, у циљу обавештења о текућим догађајима, говори намењени јавности одржани у претставничким телима, судским и другим државним органима, научним установама, као и на јавним политичким састанцима и службеним свечаностима.

Без дозволе аутора и плаћања накнаде за коришћење могу се о другим говорима, предавањима, беседама и осталим делима исте природе у дневној и привременој штампи давати само краћи извештаји.

Међутим, само аутор има право да сачини збирку од својих дела наведених у овом члану.

И у случајевима из овог члана аутор задржав сва друга права по овом закону.

Члан 43

За искоришћавање народних књижевних и уметничких творевина путем извођења плаћа се накнада фонду за унапређивање културних делатности.

Искоришћавање народних књижевних и уметничких творевина у сваком другом виду је слободно.

Лица која искоришћавају народне књижевне и уметничке творевине дужна су назначити порекло дела и уздржати се од сваког сакаћења и недостојне употребе дела.

О заштити права из претходног става старају се одговарајућа стручна удружења аутора и академије наука и уметности.

3. Преношење ауторских имовинских права уговором

Члан 44

Ауторска имовинска права на целокупном делу или на појединим његовим деловима могу се преносити на појединце и правна лица, у целини или делимично, за све време трајања ауторског права или за одређено краће време, за одређено подручје, као и за издавање или приказивање на одређеним језицима.

За пуноважност уговора о преношењу имовинских ауторских права потребно је да уговор буде закључен у писменом облику.

Уговор о преношењу имовинских ауторских права који није закључен у писменом облику не производи правно дејство.

4. Наслеђивање

Члан 45

За наслеђивање ауторских имовинских и моралних права важе одредбе Закона о наслеђивању, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 46

Кад се прописима о наслеђивању ауторско право постаје општенародна имовина, носилац ауторског права је општина на чијем подручју је умрли аутор имао своје последње пребивалиште односно боравиште у Југославији.

Члан 47

По смрти аутора, ауторско морално право може вршити и удружење аутора коме је умрли аутор

радње умерене на стварање ауторског дела на коме сарађује више сарадника који нису у радном односу с предузетником, носилац ауторског права на делу као целини је предузетник.

Сарадници на делу из претходног става задржавају сваки на свом доприносу ауторско право.

Овакви сарадници не могу без дозволе сарадника делу из овог члана поново објавити нити користити у друге сврхе.

Уговором између предузетника и сарадника могу се њихови узајамни односи и друкчије регулисати.

Члан 23

Кад је на делу чију је израду предузело лице из претходног члана сарађивало и једно или више лица која се налазе у радном односу с предузетником, ауторско право тих сарадника регулише се по одредбама чл. 16—20 овог закона.

ГЛАВА III

САДРЖИНА, ИСКОРИШЋАВАЊЕ И ПРЕНОШЕЊЕ АУТОРСКОГ ПРАВА

1. Садржина

Члан 24

Ауторско право садржи имовинскоправна и личноправна овлашћења (ауторска имовинска и морална права).

Члан 25

Ауторска имовинска права сачињава право аутора на искоришћавање дела.

Искоришћавање дела врши се нарочито објављивањем, прерађивањем, репродуковањем, приказивањем, извођењем, преношењем и преводњем дела.

Искоришћавање дела од стране другог лица може се вршити само по дозволи аутора.

За свако искоришћавање дела од стране другог лица аутору припада накнада, ако законом или уговором није друкчије одређено.

Члан 26

Ауторска морална права сачињавају: право аутора да буде признат и назначен као творац дела, право да се успротиви сваком деформисању, сакаћењу или другом мењању дела, као и право да се успротиви свакој недостојној употреби дела, која би вређала његову част или углед.

Члан 27

Издавач, прерађивач, извођач, приказивач, преводилац, сниматељ и сваки други који јавно искоришћава дело аутора дужан је да при сваком искоришћавању назначи име аутора дела.

2. Искоришћавање

Члан 28

Аутор има искључиво право да своје дело објави, репродукује, умножи, преради, изводи, приказује и да га у ма коме виду искоришћава.

Члан 29

Аутор има искључиво право да преводи и да даје дозволу за преводње свог дела.

Као преводње у смислу претходног става сматра се и преводње с једног на други језик народа Југославије.

Члан 30

Аутори драмских, драмско-музичких и музичких дела имају искључиво право да дају дозволу:

1) за јавно претстављање и јавно извођење њихових дела;

2) за јавно преношење сваким средством претстављања и извођења њихових дела.

Ауторима драмских и драмско-музичких дела припадају иста та права и на преводима тих њихових дела.

Члан 31

Аутор има искључиво право да даје дозволу:

1) за емитовање свог дела преко радија или за његово саопштавање јавности било којим другим средствима бежичног преноса знакова, звукова или слика;

2) за свако саопштавање јавности, преко жица или без жица, дела емитованог преко радија, ако ово саопштавање врши нека друга установа а не она која га почетно емитује преко радија;

3) за саопштавање јавности преко звучника или било ког другог сличног уређаја за пренос знакова, звукова или слика, његовог дела емитованог преко радија.

Члан 32

Аутори музичких и књижевних дела имају искључиво право да дају дозволу:

1) за снимање ових дела инструментима за механичку репродукцију;

2) за јавно извођење ових дела снимљених инструментима за механичку репродукцију.

Члан 33

Дозвола дата за јавно претстављање и јавно извођење, за јавно преношење претстављања и извођења, за јавно емитовање преко радија, или за какво друго саопштавање јавности, не обухвата дозволу за снимање дела инструментима за снимање звукова или слика.

Установа за радиодифузију може снимити сопственим средствима и само за своје потребе емитовање заштићеног дела за које је добила дозволу за емитовање, и може поново преносити те снимке уз накнаду и без нове дозволе аутора и осталих овлашћеника, ако друкчије није уговорено.

Ови снимци могу се поверити јавним архивима као документација.

Члан 34

Установе за радиодифузију могу и без дозволе емитовати дела снимљена инструментима за механичку репродукцију, али су дужне да поштују сва друга права аутора и осталих овлашћеника.

Члан 35

Аутор књижевних дела има искључиво право да даје дозволу за јавно рецитовање и читање његових дела.

Члан 36

Аутор има искључиво право да даје дозволу за прилагођавања, обраде и друга преиначавања његовог дела.

Члан 37

Аутори књижевних, музичких, научних или уметничких дела имају искључиво право да дају дозволу:

1) за кинематографско прилагођавање или репродукцију ових дела и за промет тако прилагођених или репродукованих дела;

2) за јавно приказивање и за јавно извођење тако прилагођених или репродукованих дела.

Кинематографско дело створено прилагођавањем или репродуковањем књижевних, музичких, научних или уметничких дела је заштићено као

припадао, односно коме би припадао с обзиром на врсту дела, ако аутор за живота или тестаментом није друкчије одређено.

ГЛАВА IV

ТРАЈАЊЕ АУТОРСКОГ ПРАВА

Члан 48

Ауторска имовинска права трају за живота аутора и 50 година по његовој смрти, ако одредбама овог закона за поједине врсте ауторског права није друкчије одређено.

Кад је носилац ауторског права у смислу члана 22 овог закона правно лице, ауторско право престаје по истеку 50 година по објављивању дела.

Члан 49

Ауторска морална права трају и по истеку ауторских имовинских права.

Члан 50

Ауторско имовинско право на фотографским и кинематографским делима ако она имају карактер фотографских дела, престаје по истеку 10 година по објављивању.

Ауторско имовинско право на делима примењене уметности престаје по истеку 10 година по објављивању.

Члан 51

Ауторско имовинско право на анонимним делима и делима објављеним под псеудонимом престаје по истеку 50 година по објављивању тих дела.

Ако псеудоним не оставља никакву сумњу у погледу идентитета аутора, или ако аутор открије свој идентитет, ауторско право траје онолико колико би трајало да је објављено под правим именом аутора.

Члан 52

Кад аутор дела објављеног на страном језику не преведе то дело на који од језика југословенских народа у року од 10 година по објављивању дела, или не дозволи другоме да га преведе, такво дело може се преводити на језике југословенских народа и без дозволе аутора дела.

Ово важи и за дела објављена на језику једног од југословенских народа.

У случајевима из овог члана аутор преведеног дела задржава право на накнаду за извршено преводњење, као и сва остала ауторска права на преведеном делу.

Члан 53

Трајање ауторског права које заједнички припада сарадницима на неком делу, рачуна се од смрти сарадника који је последњи умро.

Члан 54

Рокови наведени у претходним члановима ове главе почињу тећи од 1 јануара ове године која долази непосредно после смрти аутора односно после објављивања дела.

ГЛАВА V

ЗАШТИТА АУТОРСКОГ ПРАВА

1. Грађанскоправна заштита

Члан 55

Лице чије је ауторско право повређено има право на накнаду штете по општим правилима о накнади штете.

Члан 56

На захтев лица које учини вероватним да је његово ауторско право повређено, суд може наредити и пре доношења пресуде да се привремено

узаште и искључе из промета предмети, или забрањено наставак већ започетих радова, којима би се могла нанети повреда ауторском праву.

Члан 57

На захтев лица чије је ауторско право повређено суд може у пресуди наредити:

- 1) да се пресуда објави на трошак осуђенога;
- 2) да се учиниоцу забрањује даље вређање ауторског права.

Члан 58

На захтев лица чије је ауторско право повређено суд у пресуди може наредити да се предмети којима је нанета повреда ауторског права униште или преиначе, или да се ти предмети предају томе лицу уз накнаду нужних трошкова израде.

Члан 59

Мере предвиђене у чл. 56—58 суд ће наредити кад сматра да су те мере потребне ради заштите повређеног ауторског права.

Члан 60

Ако лице које јавно искоришћава ауторово дело, приликом тога искоришћавања не назначи име аутора, аутор може од таквог лица захтевати одговарајућу накнаду, накнадно обзнањивање ауторовог имена на погодан начин, као и да се томе лицу забрани повлањање оваквих повреда.

Члан 61

Ауторско право не може бити предмет извршења.

Недовршена дела и необјављени рукописи не могу бити предмет извршења.

Извршење се може водити само на имовинским користима које потичу из ауторског дела.

2. Кривичноправна заштита

Члан 62

Ко под својим именом или под именом другог објави, прикаже, изведе или пренесе туђе ауторско дело или дозволи да се то учини, казниће се затвором.

Ко на недозвољен начин унесе делове туђег ауторског дела у своје ауторско дело, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

Ко деформише, сакати или на други начин мења туђе ауторско дело,

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Члан 63

Ко без дозволе аутора или другог носиоца ауторског права, у случајевима кад је таква дозвола по одредбама овог закона потребна, објави, препрода, репродукује, прикаже, изведе, пренесе, преведе или на други начин искористи дело заштићено овим законом,

казниће се новчаном казном.

Ко у намери прибављања имовинске користи стави у промет примерке ауторског дела за које зна да су неовлашћено репродуковани или умножени, или ко овакве примерке јавно излаже или их преноси преко радија или на други начин,

казниће се новчаном казном.

Члан 64

Ко без пристанка овлашћеног лица, у случајевима кад је такав пристанак потребан, објави дневник, лично писмо или други сличан спис личног карактера,

казниће се новчаном казном.

Члан 65

За суђење по кривичним делима из чл. 62—64 овог закона, надлежни су окружни судови. Гођење се предузима по предлогу.

Члан 66

За дело из чл. 62—64 привредна организација, установа са самосталним финансирањем, друштвена организација и друго правно лице казниће се за привредни преступ новчаном казном до 1.000.000 динара.

За радње из претходног става казниће се новчаном казном до 200.000 динара и одговорно лице у привредној организацији, установи са самосталним финансирањем, друштвеној организацији или другом правном лицу.

Члан 67

За поступак по привредним преступима из претходног члана надлежни су у првом степену виши привредни судови.

ГЛАВА VI

ОСТВАРИВАЊЕ АУТОРСКОГ ПРАВА

Члан 68

Аутор може своја ауторска права остваривати лично или преко пуномоћника.

Члан 69

Остваривањем ауторских права могу се на територији Југославије бавити и савези аутора, а у погледу права оних ауторских грана које су заступљене у тим савезима.

Савези аутора могу у смислу претходног става ауторска права југословенских држављана остваривати и у иностранству.

Члан 70

Секретаријат за просвету и културу Савезног извршног већа одређује који ће се савези аутора старати о остваривању ауторских права заједничких већем броју савеза, као и о остваривању права из оних ауторских грана које немају своје савезе аутора.

Орган из претходног става ће том приликом водити рачуна да се при остваривању ових права обезбеди и сарадња осталих заинтересованих савеза.

Члан 71

Савези аутора могу ауторска права у смислу овог закона остваривати и преко посебне установе за заштиту ауторских права коју они у ту сврху оснују.

Установа за заштиту ауторских права из претходног става посебно се стара о остваривању ауторских имовинских и моралних права у вези с искоришћавањем ауторских дела и наплаћивањем накнаде за то искоришћавање.

Установа за заштиту ауторских права је искључиво овлашћена да се бави пословима ауторско-правног посредовања у Југославији (прибављањем и издавањем дозвола за коришћење ауторских дела), као и да такве послове врши за југословенске држављане у иностранству.

Пословима ауторскоправног посредовања не може се бавити ниједно друго лице у виду занимања.

Члан 72

Статут установе за заштиту ауторских права, као и остале правилнике те установе који се односе на начин остваривања ауторских права, доносе савези аутора који су установу основали.

Статут из претходног става ступа на снагу кад га одобри Секретаријат за просвету и културу Савезног извршног већа.

Члан 73

Установа за заштиту ауторских права је овлашћена, ако се аутор томе изрично не противи, да се стара о заштити и остварењу његових ауторских права.

За покретање и вођење спорова пред судовима и другим органима, установа за заштиту ауторских права мора имати посебно пуномоћје аутора чије је право предмет спора.

Члан 74

За покретање и вођење спорова пред судовима и другим органима ради остваривања ауторских права која настају из јавног извођења књижевних и музичких, неценских дела (мала права), установи за заштиту ауторских права није потребно посебно пуномоћје аутора:

1) кад је аутор чије је право предмет покренутог спора члан савеза аутора који преко те установе остварује ауторска права;

2) кад је аутор чије је право предмет покренутог спора инострани држављанин чија права на основу уговора штити та установа.

Спорове из овог члана установа за заштиту ауторских права може покренути и водити у своје име, али је дужна о тако оствареним правима положити рачун аутору.

Члан 75

Приређивачи културно-уметничких приредаба дужни су одговарајућој установи за заштиту ауторских права достављати програме изведених односно приказаних дела, као и уплаћивати ауторске хонораре за искоришћавање тих дела према важећим прописима.

Надзор над спровођењем одредбе из претходног става врше органи унутрашњих послова народног одбора општине.

Орган унутрашњих послова народног одбора општине дужан је, на захтев аутора односно установе за заштиту ауторског права, забранити неовлашћено извођење или приказивање ауторског дела.

ГЛАВА VII

ПРАВА НА ДНЕВНИЦИМА, ПРИВАТНИМ ПИСМИМА И ПОРТРЕТИМА

Члан 76

Дневници, лични записи и други слични списи личног карактера могу се објављивати само с пристанком њиховог творца, ако законом није другачије одређено.

Приватно писмо које творац није наменио јавности може се објавити само с његовим пристанком, ако законом није другачије одређено.

За објављивање писма из претходног става потребан је и пристанак лица коме је писмо упућено, ако би се објављивањем писма повредили важни интереси тог лица.

После смрти лица наведених у овом члану, дневници, писма и остали списи из овог члана могу се објавити ако то дозволи надживели брачни друг и деца, а кад свих нема ако то дозволе родитељи тих лица.

Одредбе претходних ставова не односе се на дневнике, писма и остале списе из овог члана, који се чувају у јавним архивима, музејима, библиотекама и сличним установама.

Члан 77

Портрети, дела ликовне уметности или фотографије неког лица, смеју се пуштати у промет или јавно излагати само са пристанком тог лица.

По смрти таквог лица, а за време од 10 година рачунајући од његове смрти, за пуштање у промет и јавно излагање у смислу претходног става потре-

*Одредбе о
визи се не могу*

бан је пристанак његовог брачног друга и деце, а ако ових нема онда пристанак његових родитеља. Сматра се да постоји пристанак портретисаног лица ако је оно за позирање добило награду.

Члан 78

Изузетно од одредаба претходног члана, допуштено је без пристанка у смислу претходног члана јавно излагати, приказивати и пуштати у промет:

- 1) портрете, дела ликовне уметности или фотографије личности из савремене историје;
- 2) слике у којима се приказују личности као додаток неког краја или неког призора;
- 3) слике које приказују зборове, поворке и сличне догађаје којима су присуствовале приказане личности;
- 4) ненаручене портрете, дела ликовне уметности или фотографије, ако њихово јавно излагање, приказивање или пуштање у промет одговара неком вишем интересу уметности.

ГЛАВА VIII

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79

Одредбе овог закона ће се примењивати и на сва ауторска дела објављена пре његовог ступања на снагу.

Ауторско право које је по ранијем закону престало односно прешло на државу, уживаће од дана ступања на снагу овог закона лица којима то право припада по овом закону.

Право лица из претходног става трајаће до истека рока предвиђеног овим законом за трајање ауторског права.

Члан 80

Ако је ауторско право за време важења ранијег закона пренесено на друго лице (члан 7 Закона о заштити ауторског права од 25 маја 1946 године) оно по истеку рока за који је пренесено припада аутору односно његовим наследницима и другим правним следбеницима по одредбама овог закона.

Члан 81

Ближе прописе о регулисању односа између аутора и лица која објављују, преводје, прерађују, репродукују, приказују или изводе ауторска дела, као и о накнади за коришћење тих дела, доноси Савезно извршно веће.

Члан 82

Савезно извршно веће донеће прописе којима ће се регулисати права уметника-извођача музичких, књижевних и уметничких дела у вези са снимањем и репродуковањем њихових снимљених извођења путем инструмената за механичку репродукцију, као и начин остваривања тих права.

Овлашћује се Савезно извршно веће да донесе прописе којима ће се регулисати права установе за радиодифузију која врши емитовања својих извођења, као и права произвођача инструмената за механичку репродукцију.

Члан 83

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити ауторског права од 25 маја 1946 године и Уредба о преносу послова ауторског правног заступања и посредовања на савезе и удружења аутора, као и сви прописи донети на основу наведеног закона, а који су у супротности с одредбама овог закона.

Члан 84

Овај закон ступа на снагу по истеку три месеца дана објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“

483.

На основу члана 79 тачка 1 Уставног закона и члана 23 став 4 Уредбе о организацији и раду Савезног извршног већа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 26/56), Савезно извршно веће издаје

УПУТСТВО

ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА ОПШТЕГ ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ ОПШТИНА И СРЕЗОВА

1. У погледу одређивања које се врсте установе које се баве производњом, транспортом или прометом робе или врше поштанско-телеграфско-телефонску службу, у смислу одредаба члана 20 став 4, члана 24 став 2, члана 25 став 2 и члана 26 Општег закона о уређењу општина и срезова („Службени лист ФНРЈ“, бр. 26/55 и 29/57) сматрају привредним организацијама чији радници и службеници имају својство произвођача, важе савезни прописи који су донети за извршење Закона о правима и дужностима, избору и опозиву савезних народних посланика (Упутство за извршење Закона о правима и дужностима, избору и опозиву савезних народних посланика за изборе који ће се одржати у времену од 22—28 новембра 1953 године — „Службени лист ФНРЈ“, бр. 39/53 и Објашњења за примену појединих одредаба Закона о правима и дужностима, избору и опозиву савезних народних посланика — „Службени лист ФНРЈ“, бр. 41/53), са следећим изменама и допунама:

као привредне организације чији радници и службеници имају својство произвођача сматрају се и следеће установе које се баве производњом, транспортом или прометом робе или врше поштанско-телеграфско-телефонску службу, и то:

а) у произвођачкој групи индустрије, трговине и занатства:

— комуналне установе које се баве одржавањем улица и путева, одржавањем и експлоатацијом градског зеленила, градском чистоћом и димничарском службом;

— шумске дирекције и шумске управе само ако су организовале као установе са самосталним финансирањем и ако се баве претежно истом делатношћу као и шумска газдинства;

б) у произвођачкој групи пољопривреде:

— пословни савези земљорадничких задруга.

Наведени савезни прописи сходно се примењују и у погледу вршења бирачког права чланова земљорадничких задруга и чланова њихових домаћинстава, вршења бирачког права радника и службеника који су привремено ван радног односа, вршења бирачког права произвођача запослених у области рибарства, одређивања појма привредне организације, као и у погледу права функционера синдикалне или задружне организације који је за функционера изабран од стране произвођача, да може бити бирач за одборника.

2. Општинске комисије за бирачке спискове, предвиђене у члану 113 став 3 Општег закона о уређењу општина и срезова, састоје се од претседника и два члана, које именује народни одбор општине. Претседник се именује из реда чланова народног одбора општине, један члан је секретар или други службеник народног одбора општине, а други члан се именује из реда грађана.

Општинске комисије за бирачке спискове врше права и дужности који су Законом о бирачким списковима утврђени за среске комисије за бирачке спискове, као и послове одређене у члану 113 став 3 Општег закона о уређењу општина и срезова.

3. Радници и службеници самосталних погона у саставу земљорадничке задруге, пословног савеза земљорадничких задруга или пољопривредног добра који се баве привредним делатностима које спадају у групу индустрије, трговине и занатства, учествују на зборовима бирача који врше кандидовање за из-

бор одборника у групи индустрије, трговине и занатства и врше бирачко право у тој групи.

4. Радници и службеници који су без своје кривице привремено остали ван радног односа, а који су у часу престанка радног односа имали својство произвођача, учествују на зборовима бирача који врше кандидовање за избор одборника у веће произвођача народног одбора општине и врше бирачко право у привредној организацији у којој су последњи пут били запослени ако имају боравиште у седишту те организације, њеног погона или друге пословне јединице, а ако то није случај — у месту свог сталног становања. Биром за посредовање рада дужни су да у року од пет дана по расписивању избора доставе одговарајућој привредној организацији односно општинској комисији за бирачке спискове списак имена оваквих радника и службеника ради уписа у бирачки списак.

5. Лица запослена у привредним организацијама уживају бирачко право само ако су у радном односу. Према томе, ово право немају лица која раде у привредној организацији а нису у радном односу (ученици у привреди и др.)

6. Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Р. п. бр. 301
27 августа 1957 године
Београд

Савезно извршио веће

Заменује Секретара, Потпретседник,
Мома Марковић, с. р. Александар Ранковић, с. р.

484

На основу члана 6 Основног закона о здравственом надзору над животним намирницама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 17/56) и члана 2 Уредбе о спровођењу Основног закона о здравственом надзору над животним намирницама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/56), Савезни завод за народно прописује

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О КВАЛИТЕТУ ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА И О УСЛОВИМА ЗА ЊИХОВУ ПРОИЗВОДЊУ И ПРОМЕТ

Члан 1

У Правилнику о квалитету животних намирница и о условима за њихову производњу и промет („Службени лист ФНРЈ“, бр. 12/57 и 25/57) члан 393 мења се и гласи:

„Одредбе овог правилника примењиваће се на производњу свих намирница намењених промету по истеку тридесет дана од дана његовог ступања на снагу.

Намирнице произведене до дана ступања на снагу овог правилника могу се ставити у промет најдаље до 20 марта 1958 године, ако су хигијенски исправне.“

Члан 2

Чланови 394 до 404а бришу се.

Члан 3

Досадашњи члан 405 постаје члан 394, а досадашњи члан 406 постаје члан 395.

Члан 4

Овај правилник ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 1784
14 августа 1957 године
Београд

Директор
Савезног завода за народно здравље,
Др Борислав Петровић, с. р.

485.

На основу члана 6 Уредбе о југословенским стандардима, савезним прописима квалитета производа и произвођачким спецификацијама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 17/51), Савезна комисија за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СТАНДАРДИМА ЗА ПРУЖНИ АЛАТ

1. У издању Савезне комисије за стандардизацију доносе се следећи југословенски стандарди:

Чекић подметач — посредник — — — — —	JUS K.B1.350
Тупо-шиљасти подбијач за прагове — — — — —	JUS K.B3.300
Тупо-лиснати подбијач за прагове — — — — —	JUS K.B3.301
Ћускија за померање колосека — — — — —	JUS K.B4.110
Пробојац — — — — —	JUS K.E1.070
Двострани отворени кључеви за шинске вијке — — — — —	JUS K.G5.025
Једнострани отворени кључеви за шинске вијке — — — — —	JUS K.G5.028
Тирфонски кључеви — — — — —	JUS K.G5.065
Теслица за затесивање прагова — — — — —	JUS K.N2.100
Клешта за ношење железничких шина — — — — —	JUS K.Z2.010
Клешта за прагове — велика — — — — —	JUS K.Z2.011
Клешта за прагове — мала — — — — —	JUS K.Z2.012
Шаблон за прагове нормалног колосека — — — — —	JUS K.Z2.013
Шаблони за прагове колосека 760 мм — — — — —	JUS K.Z2.014
Крст за колосеке — — — — —	JUS K.Z2.015
Прост троугао за нормални колосек — — — — —	JUS K.Z2.016
Дупли троугао за нормални колосек — — — — —	JUS K.Z2.017
Прост троугао за колосек 760 мм — — — — —	JUS K.Z2.018
Рачва — — — — —	JUS K.Z2.019
Чупача за шинске ексерере — — — — —	JUS K.Z2.020
Штап са ђулетом — — — — —	JUS K.Z2.021

2. Наведени југословенски стандарди објављени су у посебном издању Савезне комисије за стандардизацију које чини саставни део овога решења.

3. Ови југословенски стандарди ступају на снагу 1 новембра 1957 године.

Бр. 3443
14 августа 1957 године
Београд

Претседник
Савезне комисије за стандардизацију,
Инж. Славољуб Виторовић, с. р.

САДРЖАЈ:

	Страна
482. Указ о проглашењу Закона о ауторском праву — — — — —	681
Закон о ауторском праву — — — — —	681
483. Упутство за извршење појединих одредаба Општег закона о уређењу општина и срезова — — — — —	687
484. Правилник о изменама Правилника о квалитету животних намирница и о условима за њихову производњу и промет — — — — —	688
485. Решење о југословенским стандардима за пружни алат — — — — —	688

Члан 2.

Даном ступања на снагу овог закона престаје важи одредба тачке 1. става 1. члана 1. Уредбе преношењу послова у надлежност Секретаријата везног извршног већа за информације („Службени лист ФНРЈ“, бр. 19/60).

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

189.

На основу члана 217. став 1. тачка 1. Устава социјалистичке Федеративне Републике Југославије, издајем

У К А З

ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О АУТОРСКОМ ПРАВУ

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о ауторском праву, који је усвојила везна скупштина на седници Савезног већа од 25. бруара 1965. године и на седници Просветно-културног већа од 5. марта 1965. године.

П. Р. бр. 189
марта 1965. године
Београд

Председник Републике,
Јосип Броз Тито, с. р.

Председник
Савезне скупштине,
Двајд Кардељ, с. р.

Сагласно одредби члана 8. Уставног закона о доношењу Устава, Закон о ауторском праву („Службени лист ФНРЈ“, бр. 36/57) усклађује се са Уставом и у њему се врше измене и допуне, које гласе:

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О АУТОРСКОМ ПРАВУ

Члан 1.

У Закону о ауторском праву у члану 1. реч: „заједница“ замењује се речима: „Друштвена заједница“.

Члан 2.

У члану 2. став 3. речи: „Федеративна Народна Република Југославија“ замењују се речима: „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“.

Члан 3.

У члану 14. став 1. реч: „народна“ и речи: „аутоматска област“ бришу се, а речи: „политичко-територијалне јединице“ замењују се речима: „друштвено-политичке заједнице“.

У ставу 2. речи: „установа, привредна организација и сл.“ замењују се речима: „радна и друга организација“.

Члан 4.

У члану 15. став 2. речи: „послове народне одбране“ замењују се речима: „народну одбрану“.

Члан 5.

У члану 16. став 1. речи: „орган, установа, привредна или друштвена организација, као и други послодавац“ замењују се речима: „државни органи, радна и друга организација“.

Члан 6.

У члану 17. став 1. реч: „послодавцу“ замењује се речима: „државном органу, радној или другој организацији у чијој је служби дело створено“.

У ст. 2, 3. и 4. реч: „послодавац“ замењује се речима: „државни орган, радна или друга организација“.

Члан 7.

У члану 18. став 1. реч: „послодавца“ замењује се речима: „државног органа, радне или друге организације“.

У ставу 2. реч: „послодавац“ замењује се речима: „државни орган, радна или друга организација“.

Члан 8.

У члану 20. реч: „послодавца“ замењује се речима: „државног органа, радне или друге организације“.

Члан 9.

У члану 22. став 1. речи: „(академија, универзитет, факултет, институт, предузеће, друштвена организација и сл.)“ бришу се.

Члан 10.

У члану 66. став 1. речи: „привредна организација, установа са самосталним финансирањем, друштвена организација“ замењују се речима: „радна и друга организација“.

У ставу 2. речи: „привредној организацији, установи са самосталним финансирањем, друштвеној организацији“ замењују се речима: „радној и другој организацији“.

Члан 11.

У члану 70. став 1. мења се и гласи:

„Ако се савези аутора не споразумеју о остваривању ауторских права заједничких већем броју савеза аутора, савезни секретар за просвету и културу одређује који ће се савези аутора старати о остваривању таквих ауторских права. Савезни секретар за просвету и културу одређује и који ће се савези аутора старати о остваривању ауторских права из оних ауторских грана које немају своје савезе.“

Члан 12.

Члан 72. брише се.

Члан 13.

У члану 75. ст. 2. и 3. речи: „народног одбора“ бришу се.

Члан 14.

До доношења новог закона о ауторском праву, установе за заштиту ауторских права које су основали савези аутора настављају са радом као установе.

Статут установе за заштиту ауторских права, пре коначног усвајања, доставља се на мишљење савезима аутора који су је основали.

Опште акте о расподели средстава остварених из ауторског права доносе савези аутора у складу са законом и другим прописима.

Савези аутора за које установа остварује ауторска права могу од ње тражити извештаје о раду на остваривању њихових ауторских права и вршити увид у њено пословање у погледу примене општих прописа о заштити ауторског права, као и примене општих аката о расподели средстава остварених из ауторских права које су донели савези аутора.

Члан 15.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.